

Lovforslag nr. L 68. Fremsat den 27. oktober 1999 af arbejdsministeren (Ove Hygum)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om orlov

(Ændret minimumsperiode for afholdelse af børnepasningsorlov for beskæftigede lønmodtagere m.m. samt ophævelse af de udløbne bestemmelser om sabbatorlov)

§ 1

I lov om orlov, jf. lovbekendtgørelse nr. 4 af 4. januar 1999, foretages følgende ændringer:

1. § 1, stk. 1, affattes således:

»Loven har til formål at tilgodese arbejdsmarkedspolitiske, uddannelsespolitiske og social- og familiepoltiske behov ved at skabe økonomisk grundlag for, at personer med tilknytning til arbejdsmarkedet kan opnå orlov til uddannelse og orlov til børnepasning.«

2. I § 1, stk. 3, udgår: »og orlov til sabbat«.

3. Kapitel 3 ophæves.

4. I § 10 a indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Uanset bestemmelsen i stk. 1, 1. pkt., kan barnet i op til to uger umiddelbart før afslutningen af orlovsperioden benytte offentligt dagtilbud med henblik på at lære dette at kende«.

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

5. § 11, stk. 1, 1. og 2. punktum affattes således:

»Beskæftigede lønmodtagere har ret til orlov fra arbejdet til at passe egne børn i en sammenhængende periode på mindst 8 og højst 13 uger. Der er dog ret til orlov i mindst 8 og højst 26 uger, hvis barnet ikke er fyldt 1 år på tidspunktet for orlovens begyndelse.«

6. § 11, stk. 5, affattes således:

»Stk. 5. Beskæftigede lønmodtagere, der har ret til orlov efter § 11, stk. 1, kan anvende denne ret en gang til hvert barn inden for barnets første 8 leveår. Ved varslingen af orloven skal det an-

gives, i hvor mange uger der ønskes orlov. Hvis der ønskes et mindre antal uger end det højest opnåelige efter § 11, stk. 1, kan op til 5 af de fravalgte uger overføres til den aftalebaserede orlov efter § 12. Yderligere fravalgte uger ud over 5 falder bort, og kan ikke senere anvendes. Lønmodtageren og arbejdsgiveren kan aftale et tidligere tidspunkt for tilbagevenden til arbejdspladsen med den virkning, at den del af de varslede, men ikke anvendte, orlovsuger falder bort, og ikke senere kan anvendes.«

7. I § 12, stk. 1, ændres »13« til: »8«.

8. I § 15, stk. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 og 8, ændres »70 pct.« til: »60 pct.«.

9. § 15 stk. 9 og 10, ophæves.

Stk. 11 og 12 bliver herefter stk. 9 og 10.

10. § 17, stk. 1, affattes således:

»Orlov til børnepasning begrænses ikke af anvendelse af uddannelsesorlov efter kapitel 2«.

11. I § 17, stk. 2, udgår: »og orlov til sabbat«.

12. I § 17, stk. 4, ændres »perioderne« til: »perioden«.

13. 18 a, stk. 3, affattes således:

»I de tilfælde, hvor en orlov efter denne lov – dog bortset fra de i § 11, stk. 5, nævnte – afbrydes, ophører orloven med den virkning, at den ikke anvendte orlovsperiode henstår. Der kan efter fornyet ansøgning igen bevilges orlov, hvis betingelserne i øvrigt er opfyldt«.

14. I § 19, stk. 3, ændres »8« til: »9«.

15. I § 19 indsættes efter stk. 3 som nyt stykke.:

»Stk. 4. Beskæftigede lønmodtagere, der modtager hjælp efter lov om social service § 29 til pasning af et handicappet barn, kan i tilfælde af ledighed, uanset at de ved ledighedens indtræden ikke opfylder betingelserne i § 10, stk. 4, vælge at gå på børnepasningsorlov med den virkning, at de under orloven både kan modtage denne hjælp og orlovsydelse. Det er en forudsætning, at ansøgning om børnepasningsorlov indgives, inden ledigheden indtræder, eller - for lønmodtagere, som ikke har et opsigelsesvarsel

– senest en uge efter afskedigelsen. Orloven bevilges efter reglerne om børnepasningsorlov til beskæftigede lønmodtagere, jf. § 10, stk. 3.«

Stk. 4 - 11 bliver herefter stk. 5 - 12.

16. I § 21, stk. 8, udgår: »og § 7« og », § 8«.

17. I § 21 a, stk. 2, ændres »stk. 11« til: »stk. 9«.

18. I § 21 b, stk. 5, ændres »stk. 9 og 10« til: »stk. 10 og 11«.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2000.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Regeringen afgav i maj måned 1998 en børnefamiliepolitisk redegørelse. I denne redegørelse nævnes en række områder, hvor der vil komme udspil til en fremadrettet børnefamiliepolitik, som bl. a. vil omfatte fleksibel børnepasningsorlov og en ændring af ferieloven.

I overensstemmelse med tilkendegivelserne i den børnefamiliepolitiske redegørelse har der været afholdt drøftelser med arbejdsmarkedets parter om opfølgningen. Med udgangspunkt i en nedsat arbejdsgruppes rapport, kunne der samles tilslutning til kortere minimumsperioder i børnepasningsorloven end de nuværende 13 uger.

Forslaget til ændringer af reglerne om børnepasningsorlov fremsættes på baggrund af arbejdsgruppens overvejelser, og er udformet i overensstemmelse med, hvad der har kunnet opnås tilslutning til under trepartsforhandlingerne.

En ændring af ferieloven for at skabe øget opmærksomhed omkring de behov, som lønmodtagere, der har børn, har med hensyn til at holde ferie sammen med deres børn i børnenes skolesommerferie, kunne også samle tilslutning, og vil indgå i et kommende lovforslag om ændring af ferieloven.

For så vidt angår den del af lovforslaget, der drejer sig om ændringer som følge af, at der ikke længere er mulighed for at afholde sabbatorlov, er der blot tale om konsekvensrettelser. Det blev vedtaget ved § 2, stk. 2, i lov nr. 1084 af 21. december 1994, at aftaler om orlov til sabbat ikke kan løbe længere end til udgangen af marts 1999, og ordenshensyn tilsiger derfor, at de ikke længere anvendelige bestemmelser m.m. fjernes fra lovteksten.

Administrative og økonomiske konsekvenser

Forslaget om at ændre minimumsperioden for børnepasningsorlov for beskæftigede lønmodtagere fra 13 til 8 uger skønnes med betydelig usikkerhed at

medføre merudgifter for det offentlige i størrelsesordenen ca. 100 mill. kr. årligt, hvoraf ca. 40% af udgifterne skønnes at vedrøre den retsbaserede børnepasningsorlov.

Forslaget om at indføre en indkøringsperiode i forbindelse med anvendelse af dagtilbud skønnes samlet set ikke at medføre øgede udgifter, da merudgifterne ved ordningen modsvares af mindreudgifter i forbindelse med ændringerne i minimumsperioden for børnepasningsorlov.

Udgiften ved forslaget om forbedrede muligheder for at anvende børnepasningsorlov for forældre, der bliver ledige, og som modtager hjælp efter lov om social service til pasning af et handicappet barn, skønnes at være marginal, da der er tale om en meget lille persongruppe.

Forslaget til de nævnte ændringer antages ikke at have administrative konsekvenser.

Administrative og økonomiske konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget skønnes ikke at have administrative eller økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

Ligestillingsmæssige konsekvenser

Lovforslaget skønnes for så vidt angår børnepasningsorlov at medvirke til, at mænd i lidt højere grad vil tage børnepasningsorlov, og at kvinder muligvis vil tage lidt kortere perioder med børnepasningsorlov, hvorfor lovforslaget kan formodes at have en vis positiv ligestillingsmæssig effekt.

Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter, og berører ikke de bestemmelser, der implementerer EU-direktiv 96/34/EF af 3. juni 1996 om den rammeaftale vedr. forældreorlov, der er indgået af UNICE, CEEP og EFS.

Vurdering af konsekvenser af lovforslag

	Positive konsekvenser/mindredgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Samlet set skønnes merudgifter og mindredgifter for kommunerne at modsvare hinanden.	Det kan med betydelig usikkerhed skønnes, at der vil blive tale om merudgifter i størrelsesordenen ca. 100 mill. kr. årligt.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	-	-
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	-	-
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	-	-
Miljømæssige konsekvenser	-	-
Administrative konsekvenser for borgerne	-	-
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1, 2, 3, 10, 11, 12 og 16.

Der er tale om en række konsekvensrettelser og rettelser af ordenshensyn som følge af, at muligheden for at afholde sabbatorlov ophørte med udgangen af marts måned 1999.

Til nr. 4.

Den nuværende bestemmelse om anvendelse af offentligt dagtilbud (som er uændret siden lovens tilblivelse) udelukker en såkaldt indkøringsperiode, hvor barnet under den sidste del af forældrenes orlov får mulighed for at opholde sig i det dagtilbud, hvor det senere skal passes, men henblik på at vænne sig til at være der, og lære de andre børn og personalet at kende. Mange forældre har efterlyst en mulighed for at lade barnet opholde sig i dagtilbudet nu og da under den sidste del af orloven, og ændringen foreslås derfor for at imødekomme dette ønske om en indkøringsperiode. Det forudsættes, at barnet kan få anvist en plads i dagtilbud inden for de sidste 2 uger af orlovsperioden med henblik på indkøring i dagtilbudet. Både Socialministeriet og Kommunernes Landsforening har tidligere givet deres principielle tilslutning til ændringen.

Til nr. 5, 6 og 7.

Som nævnt i de almindelige bemærkninger har en nedsættelse af minimumsperioden for børnepasningsorlov kunnet samle tilslutning under arbejdet med opfølgningen af regeringens børnefamiliepolitiske rede-

gørelse. Det foreslås derfor, at minimumsperioden for beskæftigede lønmodtageres afholdelse af børnepasningsorlov nedsættes fra de nuværende 13 uger til 8 uger for både den retsbaserede og den aftalebaserede orlov.

Modulet på 13 uger, som i øjeblikket gælder for både den aftale- og den retsbaserede orlov, fastholdes for den retsbaserede orlov i og med, at 13 uger stadig er udgangspunktet. Der indføres imidlertid to forskellige konsekvenser af at vælge et mindre antal end de 13, respektive 26 retsbaserede uger. For det første vil det fravalgte antal uger op til og med 5 kunne overføres til den aftalebaserede orlov, og for det andet vil et større antal fravalgte uger end 5 falde bort således, at de ikke kan anvendes en anden gang.

Det medfører, at hvis der vælges 8 ugers retsbaseret orlov til et barn i alderen 1 – 8 år, vil der kunne overføres 5 uger til den aftalebaserede orlov, og der vil ikke være nogen uger, der falder bort. Vælges der ligeledes 8 ugers retsbaseret orlov til et barn under 1 år, kan der stadig overføres 5 uger til den aftalebaserede orlov, mens der vil være 13 uger, der falder bort. Vælges der derimod 16 ugers retsbaseret orlov til et barn under 1 år, kan der fortsat overføres 5 uger til den aftalebaserede orlov, mens der vil være 5 uger, der falder bort.

Det bemærkes, at nedsættelsen kan ske med fra 1 til 5 uger, så den kortest mulige retsbaserede orlov vil være på 8 uger. Da orlov i henhold til lov om orlov kun kan tages i hele uger, skal nedsættelsen ske med et helt antal uger. Det ønskede antal uger skal medde-

les arbejdsgiveren og skal fremgå af ansøgningskemaet til arbejdsformidlingen om orlov.

Derimod fastholdes 13 ugers modulet ikke længere på den aftalebaserede del af orloven, hvor modulet fremover vil være 8 uger. Det betyder, at så længe en lønmodtager har 8 ugers aftalebaseret orlov eller mere tilbage, kan der søges om en ny periode med aftalt børnepasningsorlov.

Muligheden for at vælge ned til 8 ugers retsbaseret orlov fremgår af nr. 5, mens bestemmelsen i nr. 6 for det første lovfæster den hidtidige praksis, hvorefter det kun er muligt at anvendes retsbaseret orlov en gang for hver af forældrene til det samme barn i barnets første 8 leveår. Desuden pålægges det lønmodtageren ved fremsættelsen af ønsket om orlov at tilkendegive, hvor mange uger inden for det mulige antal, der ønskes anvendt af den retsbaserede orlov. Det fremgår tillige af bestemmelsen, at af de uger, der ikke anvendes, kan (som nævnt ovenfor) 5 uger overføres til den aftalebaserede orlov, mens resten falder bort, og ikke kan anvendes en anden gang. Dette gælder (som også omtalt ovenfor) både for orlov til børn under og over 1 år.

I nr. 6 tages der desuden stilling til den situation, at lønmodtageren og arbejdsgiveren aftaler, at lønmodtageren skal vende tilbage til arbejdspladsen på et tidligere tidspunkt, hvilket vil sige på et tidspunkt, hvor den retsbaserede, bevilligede orlovsperiode endnu ikke er udløbet. Hvis der træffes en sådan aftale, medfører det, at resten af den bevilligede orlovsperiode falder bort, og ikke kan anvendes en anden gang. De op til 5 uger, jf. ovenfor, som måtte være overført til den aftalebaserede orlov, berøres ikke.

Det første punktum i den nuværende § 11, stk. 5, som foreslås ændret ved nr. 6, og som med den ændrede formulering ophæves, drejer sig om den situation, at orlovens længde ikke er aftalt på forhånd. Det er imidlertid en situation, der ikke længere kan forekomme, da en orlovs længde altid skal aftales på forhånd, hvorfor bestemmelsen er blevet overflødig.

Ændringen i nr. 7 vedrører den aftalebaserede orlov og fastlægger, at lønmodtagere fremover vil kunne aftale orlov af ned til 8 ugers varighed.

Til nr. 8, 9 og 17.

For nr. 8 (ændringen af § 15) gør det sig gældende, at der er tale om tilpasninger på grund af tidligere foretagne lovændringer. Det har vist sig, at den nuværende udformning af § 15 om beregningen af børnepasningsorlovsydelsen kan give anledning til misforståelser, hvorfor bestemmelsen er søgt tydeliggjort, mens der ikke er tale om nogen indholdsmæssig æn-

dring. Nr. 9 og nr. 17 er konsekvenser af ændringen i nr. 8.

Til nr. 13.

Der er tale om en konsekvensrettelse som følge af, at det nu er fastlagt i nr. 6, hvad der sker i tilfælde af, at en beskæftiget lønmodtager afbryder den retsbaserede orlov til børnepasning efter aftale med arbejdsgiveren. I andre tilfælde, hvor en beskæftiget lønmodtager afbryder en aftalebaseret orlov, eller hvor andre grupper – dvs selvstændige erhvervsdrivende, dagpengeberettigede ledige og kontanthjælpsmodtagere – afbryder en orlov, gælder det fortsat, at de ikke-forbrugte uger henstår til eventuel senere anvendelse (hvis betingelserne i øvrigt er opfyldt).

Til nr. 14.

Der er tale om en konsekvensrettelse som følge af, at der indsættes et nyt stk. i bestemmelsen.

Til nr. 15.

Beskæftigede lønmodtagere, der modtager hjælp efter lov om social service § 29 til at passe et handicappet barn, vil typisk kun være i beskæftigelse et mindre antal timer om ugen. Såfremt de mister deres deltidsjob, vil de i de fleste tilfælde ikke være berettigede til at modtage dagpenge efter reglerne i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., da de ikke står til rådighed for arbejdsmarkedet i det krævede omfang. For at afbøde virkningerne af denne situation foreslås det, at disse personer skal have en mulighed for at gå på børnepasningsorlov i en periode, hvor de så bl. a. vil have mulighed for at lede efter ny beskæftigelse, der har et rimeligt omfang i forhold til det at passe et handicappet barn ved siden af. For ikke at gøre de økonomiske vilkår for byrdefulde, foreslås det, at såfremt personer i denne særlige situation vælger at gå på børnepasningsorlov, vil de kunne modtage både de ydelser, de har fået bevilliget efter lov om social service, og ydelser efter lov om orlov. Det vil altså sige, at hovedreglen om, at der ikke samtidig kan modtages offentlig forsørgelse efter anden lovgivning og orlovsydelse, ikke vil være gældende for denne persongruppe. For disse personer fraviges tillige kravet om, at man som ledig skal være berettiget til enten dagpenge eller kontanthjælp for at kunne gå på børnepasningsorlov, såfremt ansøgningen indgives, før beskæftigelsen ophører (dvs i opsigelsesperioden), eller – hvis de pågældende intet opsigelsesvarsel har – senest en uge efter afskedigelsen. Ved en uge forstås i denne forbindelse en kaldenderuge således, at hvis afskedigelsen sker en onsdag, skal ansøgningen indgives senest tirsdag i ugen efter. Der vil kunne bevilleges

orlov efter de bestemmelser, der gælder for beskæftigede lønmodtagere, dvs lov om orlov § 10, stk. 3. Dette indebærer, at beskæftigelseskravet i kapitel 2 eller 6 i lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel skal være opfyldt.

Til nr. 18.

Der er tale om en konsekvensrettelse som følge af, at der indsættes et nyt stk. i § 19.

Til § 2

Det foreslås, at lovændringerne træder i kraft den 1. januar 2000. Det medfører, at der med virkning fra denne dato vil kunne påbegyndes børnepasningsorlov af ned til 8 ugers varighed. Ansøgninger om den kortere børnepasningsorlov vil, i overensstemmelse med de gældende bestemmelser for indgivelse af ansøgninger om orlov, kunne indgives og behandles op til 2 måneder før orlovens start.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov*Gældende formulering*

§ 1, stk. 1.

Loven har til formål at tilgodese arbejdsmarkedspolitiske, uddannelsespolitiske og social- og familiepolitiske behov ved at skabe økonomisk grundlag for, at personer med tilknytning til arbejdsmarkedet kan opnå orlov til en række forskellige orlovsordninger, orlov til uddannelse, orlov til sabbat og orlov til børnepasning.

Stk. 3.

Lovens bestemmelser om orlov til uddannelse og orlov til sabbat gælder ikke for kvinder antaget i forsvaret på værnepligtslignende vilkår.

Kapitel 3

Orlov til sabbat

§ 7.

En beskæftiget dagpengeberettiget lønmodtager over 25 år, der er medlem af en statsanerkendt arbejdsløshedskasse ved orlovens start og bevarer medlemskabet af en statsanerkendt arbejdsløshedskasse i hele orlovsperioden, kan opnå orlov til sabbat i sammenhængende perioder af mindst 13 ugers varighed og højst 1 år.

Stk. 2.

Det er en betingelse for at opnå orlov, at lønmodtageren har haft beskæftigelse i mindst 3 år inden for de sidste 5 år, og at orloven aftales med arbejdsgiveren.

Lovforslaget

§ 1, stk. 1.

Loven har til formål at tilgodese arbejdsmarkedspolitiske, uddannelsespolitiske og social- og familiepolitiske behov ved at skabe økonomisk mulighed for, at personer med tilknytning til arbejdsmarkedet kan opnå orlov til uddannelse og orlov til børnepasning.

Stk. 3.

Lovens bestemmelser om orlov til uddannelse gælder ikke for kvinder antaget i forsvaret på værnepligtslignende vilkår.

Kapitel 3

Ophæves.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

Stk. 3.

Beskæftigelse, hvortil der ydes offentligt tilskud til lønnen, og udøvelse af selvstændig virksomhed, hvortil der ydes offentligt tilskud til etablering og drift, medregnes ikke ved opgørelsen af beskæftigelseskravet i stk. 2.

§ 8.

Orlovsydelsen udgør for fuldtidsforsikrede et beløb svarende til 70 pct. af arbejdsløshedsdagpengenes højeste beløb, jf. § 47 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

Stk. 2.

Orlovsydelsen til fuldtidsforsikrede deltidsbeskæftigede, der i de seneste 10 uger før orloven i gennemsnit har arbejdet for arbejdsgiveren 24 timer ugentligt eller derover, udgør et beløb svarende til 70 pct. af arbejdsløshedsdagpengenes højeste beløb, jf. § 47 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

Stk. 3.

Orlovsydelsen til deltidsforsikrede og til fuldtidsforsikrede deltidsbeskæftigede, der ikke opfylder det i stk. 2 nævnte beskæftigelseskrav, udgør 70 pct. af arbejdsløshedsdagpengenes højeste beløb, jf. § 70 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

Stk. 4.

For orlovsydelse, der udbetales fra og med den 1. april 1997, nedsættes det i stk. 1-3 nævnte beløb til 60 pct. af arbejdsløshedsdagpengenes højeste beløb, jf. § 47 og § 70 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

§ 9.

Det er en forudsætning for, at der kan udbetales ydelse under orlov til sabbat, at arbejdsgiveren forpligter sig til at ansætte en ledig i orlovsperioden.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

Stk. 2.

Opfylder arbejdsgiveren ikke sin forpligtelse, jf. stk. 1, skal arbejdsgiveren betale orlovsydelsen for den del af orlovsperioden, hvor stillingen ikke er besat.

Stk. 3.

I hele orlovsperioden skal stillingen i tilfælde af ledighed straks genbesættes med en ledig. Sker dette ikke, skal arbejdsgiveren betale orlovsydelsen for den del af orlovsperioden, hvor der ikke har været sikret genbesættelse.

Stk. 4.

Den ledige, der skal have mindst 52 ugers forudgående ledighed inden for de seneste 65 uger, skal ansættes med mindst samme timetal som lønmodtageren, der går på orlov. Arbejdsministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvilke ledige der kan ansættes som afløsere i orlovsperioden.

§ 10 a, stk. 1.

Er det barn, der giver orlovsmuligheden, i alderen 0 – 2 år, kan der i orlovsperioden ikke benyttes offentligt dagtilbud. Er det barn, der giver orlovsmuligheden, i alderen 3 – 8 år, kan der i orlovsperioden for dette barn højst benyttes halvdagsplads i offentligt dagtilbud.

Stk. 2.

Uanset bestemmelsen i stk. 1 kan barnet benytte offentligt dagtilbud, hvis kommunalbestyrelsen inden eller under orloven træffer beslutning om, at barnet skal søge offentligt dagtilbud, jf. lov om social service.

§ 10 a, stk. 1.

Er det barn, der giver orlovsmuligheden, i alderen 0 – 2 år, kan der i orlovsperioden ikke benyttes offentligt dagtilbud. Er det barn, der giver orlovsmuligheden, i alderen 3 – 8 år, kan der i orlovsperioden for dette barn højst benyttes halvdagsplads i offentligt dagtilbud.

Stk. 2.

Uanset bestemmelsen i stk. 1, 1. pkt. kan barnet i op til to uger umiddelbart før afslutningen af orlovsperioden benytte offentligt dagtilbud med henblik på at lære dette at kende.

Stk. 3.

Uanset bestemmelsen i stk. 1 kan barnet benytte offentligt dagtilbud, hvis kommunalbestyrelsen inden eller under orloven træffer beslutning om, at barnet skal søge offentligt dagtilbud, jf. lov om social service.

Gældende formulering

§ 11, stk. 1.

Beskæftigede lønmodtagere har ret til orlov fra arbejdet til at passe egne børn i en sammenhængende periode på 13 uger. Der er dog ret til orlov i op til 26 uger, hvis barnet ikke er fyldt 1 år på tidspunktet for orlovens begyndelse. For adoptivbørns vedkommende gælder denne ret uanset barnets alder, jf. dog § 10, stk. 1, indtil der er gået 1 år fra barnets modtagelse i hjemmet.

§ 11, stk. 5.

Hvis orlovens længde ikke er aftalt på forhånd, skal lønmodtageren i rimelig tid, dog med mindst 8 ugers varsel, give meddelelse til arbejdsgiveren om, at arbejdet genoptages. Lønmodtageren og arbejdsgiveren har mulighed for at aftale et tidligere tidspunkt for tilbagevenden til arbejdspladsen.

§ 12, stk. 1.

Beskæftigede lønmodtagere har ud over retten efter § 11 adgang til at aftale orlov med arbejdsgiveren til at passe egne børn i alderen 0-8 år i sammenhængende perioder på mindst 13 uger. Lønmodtageren har endvidere adgang til med arbejdsgiveren at aftale orlov for hele orlovsperioden.

§ 15, stk. 1.

Orlovsydelsen udgør til fuldtidsforsikrede et beløb svarende til 70 pct. af arbejdsløshedsdagpengenes højeste beløb, jf. § 47 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

Lovforslaget

§ 11, stk. 1.

Beskæftigede lønmodtagere har ret til orlov fra arbejdet til at passe egne børn i en sammenhængende periode på mindst 8 og højst 13 uger. Der er dog ret til orlov i mindst 8 og højst 26 uger, hvis barnet ikke er fyldt 1 år på tidspunktet for orlovens begyndelse. For adoptivbørns vedkommende gælder denne ret uanset barnets alder, jf. dog § 10, stk. 1, indtil der er gået 1 år fra barnets modtagelse i hjemmet.

§ 11, stk. 5.

Beskæftigede lønmodtagere, der har ret til orlov efter § 11, stk. 1, kan anvende denne ret en gang til hvert barn inden for barnets første 8 leveår. Ved varslingen af orloven skal det angives, i hvor mange uger der ønskes orlov. Hvis der ønskes et mindre antal uger end det højest opnåelige efter § 11, stk. 1, kan op til 5 af de fravalgte uger overføres til den aftalebaserede orlov efter § 12. Yderligere fravalgte uger ud over 5 falder bort, og kan ikke senere anvendes. Lønmodtageren og arbejdsgiveren kan aftale et tidligere tidspunkt for tilbagevenden til arbejdspladsen med den virkning, at den del af de varslede, men ikke anvendte, orlovsuger falder bort, og ikke senere kan anvendes.

§ 12, stk. 1.

Beskæftigede lønmodtagere har ud over retten efter § 11 adgang til at aftale orlov med arbejdsgiveren til at passe egne børn i alderen 0-8 år i sammenhængende perioder på mindst 8 uger. Lønmodtageren har endvidere adgang til med arbejdsgiveren at aftale orlov for hele orlovsperioden.

§ 15, stk. 1.

Orlovsydelsen udgør til fuldtidsforsikrede et beløb svarende til 60 pct. af arbejdsløshedsdagpengenes højeste beløb, jf. § 47 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

Bilag til f. t. l. vedr. orlov

*Gældende formulering**Lovforslaget*

Stk. 2.

Orlovsydelsen til fuldtidsforsikrede deltidsbeskæftigede, der i de seneste 10 uger før orloven i gennemsnit har været beskæftigede 24 timer ugentligt eller derover, udgør et beløb svarende til 70 pct. af arbejdsløshedsdagpengenes højeste beløb, jf. § 47 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

Stk. 3.

Orlovsydelsen til deltidsforsikrede og til fuldtidsforsikrede deltidsbeskæftigede, der ikke opfylder det i stk. 2 nævnte beskæftigelseskrav, udgør 70 pct. af arbejdsløshedsdagpengenes højeste beløb, jf. § 70 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

Stk. 4.

Orlovsydelsen til fuldtidsforsikrede lønmodtagere, som forud for orloven har været fuldtidsbeskæftigede med samtidigt lønarbejde og mere end midlertidig udøvelse af selvstændig virksomhed, udgør et beløb svarende til 70 pct. af dagpengenes højeste beløb, jf. § 47 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., hvis hvert af beskæftigelsesforholdene berettiger til dagpenge efter lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel.

Stk. 5.

Orlovsydelsen til deltidsforsikrede lønmodtagere, som ikke opfylder betingelserne for fuldtidsforsikring, og som forud for orloven har været fuldtidsbeskæftigede med samtidigt lønarbejde og mere end midlertidig udøvelse af selvstændig virksomhed, udgør et beløb svarende til 70 pct. af dagpengenes højeste beløb, jf. § 47 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., hvis hvert af beskæftigelsesforholdene berettiger til dagpenge efter lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel.

Stk. 2.

Orlovsydelsen til fuldtidsforsikrede deltidsbeskæftigede, der i de seneste 10 uger før orloven i gennemsnit har været beskæftigede 24 timer ugentligt eller derover, udgør et beløb svarende til 60 pct. af arbejdsløshedsdagpengenes højeste beløb, jf. § 47 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

Stk. 3.

Orlovsydelsen til deltidsforsikrede og til fuldtidsforsikrede deltidsbeskæftigede, der ikke opfylder det i stk. 2 nævnte beskæftigelseskrav, udgør 60 pct. af arbejdsløshedsdagpengenes højeste beløb, jf. § 70 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

Stk. 4.

Orlovsydelsen til fuldtidsforsikrede lønmodtagere, som forud for orloven har været fuldtidsbeskæftigede med samtidigt lønarbejde og mere end midlertidig udøvelse af selvstændig virksomhed, udgør et beløb svarende til 60 pct. af dagpengenes højeste beløb, jf. § 47 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., hvis hvert af beskæftigelsesforholdene berettiger til dagpenge efter lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel.

Stk. 5.

Orlovsydelsen til deltidsforsikrede lønmodtagere, som ikke opfylder betingelserne for fuldtidsforsikring, og som forud for orloven har været fuldtidsbeskæftigede med samtidigt lønarbejde og mere end midlertidig udøvelse af selvstændig virksomhed, udgør et beløb svarende til 60 pct. af dagpengenes højeste beløb, jf. § 47 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., hvis hvert af beskæftigelsesforholdene berettiger til dagpenge efter lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel.

Gældende formulering

Stk. 6.

Orlovsydelsen til ikke-forsikrede fuldtidsbeskæftigede personer udgør et beløb svarende til 70 pct. af arbejdsløshedsdagpengenes højeste beløb, jf. § 47 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

Stk. 7.

Orlovsydelsen til ikke-forsikrede deltidsbeskæftigede personer udgør et beløb svarende til 70 pct. af arbejdsløshedsdagpengenes højeste beløb, jf. § 70 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

Stk. 8.

Orlovsydelsen til kontanthjælpsmodtagere svarer til den kontanthjælp, som kontanthjælpsmodtageren på orlov er berettiget til, dog maksimalt 70 pct. af arbejdsløshedsdagpengenes højeste beløb, jf. § 47 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

Stk. 9.

For orlovsydelse, der udbetales fra og med den 1. april 1997, nedsættes det i stk. 1 – 8 nævnte beløb til 60 pct. af arbejdsløshedsdagpengenes højeste beløb, jf. § 47 og § 70 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.m.

Stk. 10.

Har en arbejdsgiver i henhold til § 11 a benyttet sin adgang til at udsætte en lønmodtagers retmæssige adgang til børnepasningsorlov, sker udbetalingen af orlovsydelse med det beløb, som ville være udbetalt, såfremt orloven ikke var blevet udsat.

Stk. 11.

Socialministeren fastsætter efter forhandling med arbejdsministeren nærmere regler om orlovsydelse til kontanthjælpsmodtagere, herunder om afgrænsningen af personkredsen og beregningen af orlovsydelsen.

Lovforslaget

Stk. 6.

Orlovsydelsen til ikke-forsikrede fuldtidsbeskæftigede personer udgør et beløb svarende til 60 pct. af arbejdsløshedsdagpengenes højeste beløb, jf. § 47 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

Stk. 7.

Orlovsydelsen til ikke-forsikrede deltidsbeskæftigede personer udgør et beløb svarende til 60 pct. af arbejdsløshedsdagpengenes højeste beløb, jf. § 70 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

Stk. 8.

Orlovsydelsen til kontanthjælpsmodtagere svarer til den kontanthjælp, som kontanthjælpsmodtageren på orlov er berettiget til, dog maksimalt 60 pct. af arbejdsløshedsdagpengenes højeste beløb, jf. § 47 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

Stk. 9.

Socialministeren fastsætter efter forhandling med arbejdsministeren nærmere regler om orlovsydelse til kontanthjælpsmodtagere, herunder om afgrænsningen af personkredsen og beregningen af orlovsydelsen.

Stk. 10.

Socialministeren fastsætter efter forhandling med arbejdsministeren endvidere nærmere regler om fradrag for arbejde og indtægter i orlovsydelsen for ikke-forsikrede.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

Stk. 12.

Socialministeren fastsætter efter forhandling med arbejdsministeren endvidere nærmere regler om fradrag for arbejde og indtægter i orlovsydelsen for ikke-forsikrede.

§ 18a.

Stk. 3. I alle tilfælde, hvor en orlov efter denne lov afbrydes, bortfalder den resterende del af orlovsperioden. Den ikke anvendte orlovsperiode henstår, og der kan efter fornyet ansøgning bevilges orlov, hvis betingelserne i øvrigt er opfyldt.

§ 19.

Orlovsydelsen udbetales til den person, der er på orlov.

Stk. 2.

For beskæftigede lønmodtagere kan orlovsydelsen udbetales til arbejdsgiveren i tilfælde, hvor arbejdsgiveren fortsætter med at udbetale sædvanlig løn under orloven. Det er en betingelse, at den udbetalte løn overstiger orlovsydelsen.

Stk. 3.

Arbejdsgiveren kan supplere orlovsydelsen med et aftalt beløb, uden at der sker fradrag i orlovsydelsen, jf. stk. 8.

§ 18a.

Stk. 3. I de tilfælde, hvor en orlov efter denne lov – dog bortset fra de i § 11, stk. 5, nævnte – afbrydes, ophører orloven med den virkning, at den ikke anvendte orlovsperiode henstår. Der kan efter fornyet ansøgning igen bevilges orlov, hvis betingelserne i øvrigt er opfyldt.

§ 19.

Orlovsydelsen udbetales til den person, der er på orlov.

Stk. 2.

For beskæftigede lønmodtagere kan orlovsydelsen udbetales til arbejdsgiveren i tilfælde, hvor arbejdsgiveren fortsætter med at udbetale sædvanlig løn under orloven. Det er en betingelse, at den udbetalte løn overstiger orlovsydelsen.

Stk. 3.

Arbejdsgiveren kan supplere orlovsydelsen med et aftalt beløb, uden at der sker fradrag i orlovsydelsen, jf. stk. 9.

Gældende formulering

Stk. 4.

Der kan kun modtages orlovsydelse efter en af orlovsordningerne ad gangen.

Stk. 5.

Modtages der offentlig forsørgelsesydelse efter anden lovgivning, kan der ikke samtidig modtages orlovsydelse.

Stk. 6.

Hvor der er ret til godtgørelse efter lov om arbejdsmarkedsuddannelser, kan der ikke oppebæres orlovsydelse.

Stk. 7.

Der kan ikke udbetales orlovsydelse til en person, som ved domstolsafgørelse eller administrativ afgørelse er berøvet sin frihed, eller som unddrager sig frihedsberøvelse. Der kan endvidere ikke udbetales orlovsydelse til en person, som forsørges på institution.

Stk. 8.

Ved en arbejdsløshedskasses udbetaling af orlovsydelse foretages fradrag i ydelsen efter regler fastsat i medfør af § 58 i lov om arbejdsløhedsforsikring m.v.

Lovforslaget

Stk. 4.

Beskæftigede lønmodtagere, der modtager hjælp efter lov om social service § 29 til pasning af et handicappet barn, kan i tilfælde af ledighed, uanset at de ved ledighedens indtræden ikke opfylder betingelserne i § 10, stk. 4, vælge at gå på børnepasningsorlov med den virkning, at de under orloven både kan modtage denne hjælp og orlovsydelse. Det er en forudsætning, at ansøgning om børnepasningsorlov indgives, inden ledigheden indtræder, eller – for lønmodtagere, som ikke har et opsigelsesvarsel – senest en uge efter afskedigelsen. Orloven bevilges efter reglerne om børnepasningsorlov til beskæftigede lønmodtagere, jf. § 10, stk. 3.

Stk. 5.

Der kan kun modtages orlovsydelse efter en af orlovsordningerne ad gangen.

Stk. 6.

Modtages der offentlig forsørgelsesydelse efter anden lovgivning, kan der ikke samtidig modtages orlovsydelse.

Stk. 7.

Hvor der er ret til godtgørelse efter lov om arbejdsmarkedsuddannelser, kan der ikke oppebæres orlovsydelse.

Stk. 8.

Der kan ikke udbetales orlovsydelse til en person, som ved domstolsafgørelse eller administrativ afgørelse er berøvet sin frihed, eller som unddrager sig frihedsberøvelse. Der kan endvidere ikke udbetales orlovsydelse til en person, som forsørges på institution.

Gældende formulering

Stk. 9.

Kommunernes udgifter til orlovsydelse til ikke-forsikrede lønmodtagere og ikke-forsikrede selvstændige erhvervsdrivende refunderes med 100 pct. af staten.

Stk. 10.

Kommunernes udgifter til orlovsydelse til kontanthjælpsmodtagere refunderes med 50 pct. af staten.

Stk. 11.

Arbejdsministeren fastsætter nærmere regler om beregning, udbetaling, administration, refusion, tilsyn, regnskab og revision i forbindelse med kommunernes udbetaling af orlovsydelse.

§ 21, stk. 8.

Arbejdsministeren fastsætter endvidere regler om beskæftigelseskravet i § 2 og § 7, om selvstændige erhvervsdrivendes adgang til orlov efter § 2 og § 10 og om beregning af orlovsydelsen efter § 6, § 8 og § 15.

§ 21a, stk. 2.

De afgørelser, som kommunalbestyrelsen har truffet efter bestemmelser fastsat i medfør af § 15, stk. 11, kan indbringes for det sociale nævn i overensstemmelse med reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Lovforslaget

Stk. 9.

Ved en arbejdsløshedskasses udbetaling af orlovsydelse foretages fradrag i ydelsen efter regler fastsat i medfør af § 58 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

Stk. 10.

Kommunernes udgifter til orlovsydelse til ikke-forsikrede lønmodtagere og ikke-forsikrede selvstændige erhvervsdrivende refunderes med 100 pct. af staten.

Stk. 11.

Kommunernes udgifter til orlovsydelse til kontanthjælpsmodtagere refunderes med 50 pct. af staten..

Stk. 12.

Arbejdsministeren fastsætter nærmere regler om beregning, udbetaling, administration, refusion, tilsyn, regnskab og revision i forbindelse med kommunernes udbetaling af orlovsydelse.

§ 21, stk. 8.

Arbejdsministeren fastsætter endvidere regler om beskæftigelseskravet i § 2, om selvstændige erhvervsdrivendes adgang til orlov efter § 2 og § 10 og om beregning af orlovsydelsen efter § 6 og § 15.

§ 21 a, stk. 2.

De afgørelser, som kommunalbestyrelsen har truffet efter bestemmelser fastsat i medfør af § 15, stk. 9, kan indbringes for det sociale nævn i overensstemmelse med reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Gældende formulering

§ 21b, stk. 5.

For orlovsydelse, som skal tilbagebetales efter stk. 3, har kommunen ikke krav på refusion, jf. § 19, stk. 9 og 10, og udbetalt refusion skal tilbagebetales.

Lovforslaget

§ 21b, stk. 5.

For orlovsydelse, som skal tilbagebetales efter stk. 3, har kommunen ikke krav på refusion, jf. § 19, stk. 10 og 11, og udbetalt refusion skal tilbagebetales.

Til lovforslag nr. L 68. Skriftlig fremsættelse (27. oktober 1999).

Arbejdsministeren (Ove Hygum):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om orlov. (Ændret minimumsperiode for afholdelse af børnepasningsorlov for beskæftigede lønmodtagere m.m. samt ophævelse af de udløbne bestemmelser om sabbatorlov).

(Lovforslag nr. L 68).

Det ligger regeringen meget på sinde at bidrage til, at børnefamilierne kan få en velfungerende hverdag, hvor der er gode muligheder for, at forældre og børn kan være sammen uden stress og jag. Samtidig er det også magtpåliggende for regeringen, at arbejdsmarkedets behov tilgodeses, så der er det udbud af arbejdskraft, der er brug for.

Disse to hensyn er ikke umiddelbart lette at forene, hvilket tydeligt har vist sig under arbejdsprocessen med opfølgningen af regeringens børnefamiliepolitiske redegørelse fra maj måned 1998. Som det blev anbefalet i redegørelsen, har der været nærmere drøftelser med arbejdsmarkedets parter inden for områderne børnepasningsorlov, ferieloven og familievenlige arbejdspladser, og der er blevet udarbejdet en rapport, der peger på en række muligheder. På det afsluttende trepartsmøde blev det dog klart, at ikke alle muligheder er lige anvendelige, hvor-

for regeringen har valgt kun at fremsætte forslag til ændringer af lov om orlov.

De foreslåede ændringer indebærer således, at der er mulighed for at afholde orlov til børnepasning i flere, men kortere perioder, idet minimumsperioden nedsættes til 8 uger. Desuden åbnes der mulighed for, at forældre, der passer handicappede børn med kompensation for tabt arbejdsfortjeneste, i tilfælde af ledighed kan overgå til børnepasningsorlov med bevarelse af samtlige ydelser. Endelig gives der adgang til en såkaldt indkøringsperiode således, at et barn, der skal begynde i daginstitution efter forældrenes orlov, kan besøge institutionen og lære den at kende under den sidste del af orloven.

Disse justeringer af lovgivningen vil give børnefamilierne øgede muligheder for at kombinere arbejds- og familieliv, og tilgodeser samtidig det behov, som samfundet har, for ikke at lægge for store begrænsninger på udbuddet af arbejdskraft.

Den anden del af lovforslaget – ophævelse af de udløbne bestemmelser om sabbatorlov – skyldes udelukkende ordenshensyn. Bestemmelserne ophørte med udgangen af marts måned d. å., og foreslås derfor endeligt fjernet fra lovteksten.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og bemærkningerne hertil, skal jeg på regeringens vegne anbefale forslaget til Tingets velvillige behandling.